

[Knud Jespersen.]

frække spil, hvad enten det var i Sydafrika eller det var i Rhodesia.

Når jeg stiller spørgsmålet til handelsministeren, er det, fordi jeg går ud fra, at handelsministeren har særlige forudsætninger for at kunne berige dette ting og dermed offentligheden med oplysninger om den ejendommelige løn- og arbejderpolitik, der føres af ØK. Handelsministeren har jo tidligere været medlem af bestyrelsen for dette selskab, og jeg synes, det er rimeligt, at de undersøgelser, der var påbegyndt — selv om det var for lidt — under den forrige regering, virkelig bringes frem. Hverken dette ting eller en venstre-regering bør efter min opfattelse belaste sig så meget, at den ikke prøver at gribe ind og presse kendsgerninger og sandhed igennem på en sådan måde, at ØK bringes til at op-høre med sin apartheid-lønpolitik. Vi kan næppe tillade, at det største selskab i Danmark, ØK, bare skal have lov til at fortsætte med denne apartheid-lønpolitik, som Lufthansa og en række andre koncerner har bragt til ophør. Jeg vil ikke godtage undskyldninger om, at man ikke har en kontrolmulighed over for disse multinationale selskaber.

Når man taler om deres vældige positive betydning, så bør man samtidig føre bevis herfor, men man bør endvidere sørge for, at selskaber af sådanne gigantstørrelser bringes under offentlighedens kontrol. Det, jeg altså vil spørge handelsministeren om, er: hvad agter man at gøre for at sikre en sådan effektiv kontrol?

Handelsministeren (Nyboe Andersen):

Jeg vil gerne svare hr. Knud Jespersen ganske kort, at vi ikke agter at søge gennemført foranstaltninger til at bringe dansk erhvervsliv under en helt ny og vidtgående form for kontrol.

Jeg har ikke som handelsminister nogen adkomst til at træffe foranstaltninger i forbindelse med den lønpolitik, som føres i udlandet af datterselskaber af danske virksomheder.

Knud Jespersen (DKP):

Jeg vil gerne fortsætte mit spørgsmål. Vil handelsministeren, regeringen, drage omsorg for, at de danske ambassader indhenter op-

lysninger om, hvordan det er lykkedes England, Vesttyskland og andre at sikre sig indsigt i den løn- og arbejderpolitik, der føres af deres firmaer både i Sydafrika og i Rhodesia? Og endvidere om handelsministeren finder det menneskeligt, humant forsvarligt, at man behandler ikke-hvid arbejdskraft på den måde, at de aflønnes med under 100 kr. om ugen, hvor man taler om et eksistensgrundlag på 212 kr. om ugen — og det er et eksistensgrundlag, der er sat alt for lavt — hvor de holdes fra deres familier, hvor de nægtes adgang til fagforeninger, hvor de ikke har ret til at strejke, og hvor ØK bruger apartheid-bajonetterne imod den arbejdskraft, der ikke vil lade sig mishandle af ØK? Finder handelsministeren og regeringen det rigtigt?

Handelsministeren (Nyboe Andersen):

Som hr. Knud Jespersen ved, har udenrigsministeriet jo indhentet oplysninger om disse forhold, og disse oplysninger behandles og vil blive behandlet i udenrigsudvalget her i folketinget.

Om det mere principielle problem vil jeg gerne sige, at det er jo nu engang sådan, at danskejede virksomheder i udlandet nødvendigvis må indrette sig efter lovgivningen og forholdene i det land, hvor de udøver deres virksomhed. De normer, som vi er vant til at kræve opfyldt her i landet i virksomhederne og på arbejdsmarkedet, kan ikke uden videre kræves fulgt i andre lande med helt andre forhold.

Derimod er det klart, at almindeligt accepterede normer for en human behandling af arbejdskraft bør følges, og jeg skal ikke her tage nogen stilling til, hvorvidt de angreb, der i den henseende er rettet mod ØK, er rigtige eller ej, det må kompagniet selv svare for. Jeg har offentligt givet udtryk for, at jeg mente, at kompagniet burde være åbent om disse ting, og det skal jeg da gerne gentage her. Men det er et spørgsmål om en dansk virksomheds omdømme i forhold til den danske offentlighed. Det er ikke et anliggende for den danske regering.

Knud Jespersen (DKP):

Det må jo nok være utilfredsstillende som tidligere bestyrelsesmedlem i ØK og nuværende handelsminister at give henstillinger om åbenhed, når det sker i et svar netop på